

Brusel 23. února 2024
(OR. en)

6831/24

SOC 120
EMPL 65
EDUC 51
JEUN 36
ECOFIN 225

POZNÁMKA

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Výbor stálých zástupců / Rada
Předmět:	Přezkum provádění záruk pro mladé lidi uskutečněný Výborem pro zaměstnanost – klíčová sdělení – potvrzení

Delegace naleznou níže klíčová sdělení vzešlá z přezkumu provádění záruk pro mladé lidi uskutečněného Výborem pro zaměstnanost za účelem jejich potvrzení na zasedání Rady konajícím se dne 11. března 2024.

Závěry týkající se jednotlivých zemí, které vyplynuly z přezkumu provádění záruk pro mladé lidi uskutečněného Výborem pro zaměstnanost, jsou obsaženy v dokumentu 6831/24 ADD 1.

Údaje shromážděné pro účely monitorování systémů záruk pro mladé lidi v roce 2022 ve znění předaném Výborem pro zaměstnanost jsou uvedeny v dokumentu 6831/24 ADD 2.

Přezkum provádění doporučení Rady o mostu k pracovním místům – posílení záruk pro mladé lidi uskutečněný Výborem pro zaměstnanost

Klíčová sdělení Výboru pro zaměstnanost určená Radě

1. Úvod

Výbor pro zaměstnanost (EMCO) má za úkol monitorovat pokrok dosažený při provádění *doporučení Rady o mostu k pracovním místům – posílení záruk pro mladé lidi*.

V letech 2016, 2018 a 2019 potvrdila Rada pro zaměstnanost, sociální politiku, zdraví a ochranu spotřebitele (EPSCO) soubor klíčových sdělení, která výbor EMCO poskytl na základě svého monitorování týkajícího se *doporučení Rady z roku 2013 o zavedení záruk pro mladé lidi*. V těchto sděleních byl zdůrazněn význam prevence, včasné intervence a pevného partnerství mezi členskými státy, jakož i ústřední úloha veřejných služeb zaměstnanosti.

Od roku 2021 pokračuje monitorování provádění *doporučení Rady z roku 2020 o mostu k pracovním místům – posílení záruk pro mladé lidi*. V říjnu 2021 byla klíčová sdělení výboru EMCO o provádění „posílených“ záruk pro mladé lidi zaměřena na nepřiměřený dopad, který na mladé lidi měla krize covidu-19, během níž členské státy nadále prokazovaly silné politické odhodlání k provádění uvedených záruk. Všechny členské státy podnikly další kroky a v té době byly nebo měly být přijaty nové vnitrostátní prováděcí plány, které poukazovaly na systematictější a soudržnější přístup k řešení nezaměstnanosti a nečinnosti mladých lidí. Zároveň však přetrvávaly výzvy ve všech oblastech provádění záruk pro mladé lidi, přičemž pandemie v mnoha případech působila jako další omezující faktor. Poslední přezkum provedla v listopadu 2023 **skupina pro analýzu politiky v rámci výboru EMCO**. Stávající klíčová sdělení vycházejí z výsledků tohoto přezkumu, přičemž závěry týkající se jednotlivých zemí jsou uvedeny v příloze. V příloze tohoto dokumentu je uveden rovněž souhrn hlavních výsledků na úrovni EU a následně jsou uvedeny výsledky jednotlivých členských států na základě sběru údajů za rok 2023.

2. Dosažený pokrok

Celkově členské státy nadále prokazovaly silné politické odhodlání k provádění posílených záruk pro mladé lidi a většina z nich informovala o tom, že vyvíjí úsilí zaměřené na zlepšení své schopnosti poskytovat služby mladým lidem, kteří nejsou zaměstnaní ani se neúčastní vzdělávání nebo odborné přípravy (NEET). V letech 2021 až 2023 byl ve všech členských státech zaznamenán při provádění záruk pro mladé lidi pokrok, ačkoli jeho míra se v rámci EU liší a podle výsledků sběru údajů se zdá, že v některých aspektech došlo ke zhoršení. Nyní je zásadní zjištěné problémy a nedostatky řešit.

Poté, co podíl mladých osob NEET dosáhl během pandemie vrcholu, vrátil se opět ke svému sestupnému trendu, který vykazuje od roku 2014. Nedávný vývoj může být výsledkem rostoucí efektivity aktivačních programů prováděných členskými státy a dobré výkonnosti evropských trhů práce, přičemž míra nezaměstnanosti je nebyvale nízká a v různých odvětvích se zvyšuje nedostatek pracovních sil.

Je třeba posílit informační opatření zaměřená zejména na nejzranitelnější osoby NEET, včetně osob NEET ve venkovských oblastech, a to zejména posílením koordinace mezi ministerstvy a veřejnými službami zaměstnanosti. Ačkoli mnoho členských států vykazuje výrazný pokrok, pokud jde o prohlubování digitálních dovedností, v některých zemích jsou v tomto směru stále ještě zaznamenávány problémy. Podíl osob, které včas a s pozitivním výsledkem systémy záruk pro mladé lidi opustily, se zvýšil, ale v řadě případů je čekací doba nadále příliš dlouhá. Snížila se rovněž míra pokrytí. Je proto nezbytné zajistit, aby k uvedeným zárukám mohl mít přístup větší počet mladých lidí. Pokud jde o udržitelnost výsledků, podíl osob, které uvedené systémy opustily s pozitivním výsledkem po šesti měsících, se mírně snížil, ale v mnoha členských státech je stále ještě třeba usilovat o zlepšení kvality údajů z následného monitorování. Zlepšení je rovněž zapotřebí, pokud jde o **mapování**, neboť shromažďování, sdílení a následné monitorování údajů o osobách NEET jsou považovány za důležité faktory pro realizaci kroků navazujících na opatření v rámci systémů záruk pro mladé lidi prováděná na vnitrostátní úrovni.

V kvalitě a efektivitě poskytování služeb přetrvávají značné rozdíly. Byl zaznamenán posun od poskytování individualizovaných služeb k obecněji pojatým službám, přičemž existuje riziko, že mladé osoby NEET budou považovány za řádné uchazeče o zaměstnání a že neaktivní osoby NEET zůstanou opomenuty. Tato skutečnost je znepokojující vzhledem k tomu, že se stále ještě vysoký počet mladých osob NEET nachází ve zranitelné situaci, což ve většině členských států představuje značný problém. Je třeba posílit **preventivní opatření** a zaměřit se také na otázku předčasného ukončování školní docházky.

Programové období 2021–2027 představuje pro Evropský sociální fond plus (ESF+) příležitost řešit výzvy, jimž členské státy stále ještě čelí, a odpovídajícím způsobem by tedy měly být adekvátní zdroje přiděleny na inovativní činnosti a opatření. Zejména v případě členských států s víceúrovňovou správou by spravedlivé přidělování zdrojů a spolehlivý monitorovací systém mohly zabránit riziku, že záruky pro mladé lidi budou v rámci dané země prováděny nerovnoměrně. Na druhé straně bude důležité, aby pro iniciativy realizované v minulosti, které se osvědčily při podpoře osob NEET a při jejich udržitelném uvádění na trh práce, bylo zajištěno odpovídající vnitrostátní financování. V této souvislosti má zásadní význam přechod od rozsáhlého využívání finančních prostředků z ESF+ k tvorbě vnitrostátních programů. Dále je podporována výměna osvědčených postupů mezi členskými státy a organizace přeshraničních projektů.